

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 79. ANULU XVII.

Sabiu, in 5/17 Octomvre 1869.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura soici pe afara la c. r. poste, cu bini ga'ta prin scrisori francoate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celalalteparti ale Transilvaniei si pen.

tru provinciile din Monarchia pe anu anu 3 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tiori straiu pe anu 13 p. 1/2 anu. 8 fl. v. a. — Inseratelo se platescu pentru intoia ora cu 7. cr. sirula, pentru a dou'a ora cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Sabiu, 4 Octomvre, v.

Eveneminte politice.

Restauratiunea in fundulu regiu ocupa forte multa spiritiele si trebuie sa ne bucuramu ca vedemu ca inteligenti'ra noastra in mare parte si cu ea dimpreuna si poporul urmaresce cu atentiune dezvoltarea acestui evenimentu.

Acest'a e unu lucru frumosu si totu-odata si folositoriu. E frumosu pentru ca ne inspira credinti'a ca poporul nostru luat in totalitatea sea nu va mai lasa sa se arunce asupra-i calumni'a indiferentismului, ci va demonstra, ca cu tote ca de elu se tiene putiena socotela si acum in secululu asi'a numitu alu luminei, si i se opunu pedeci insemnate, prin explicari ecuivoce ale legiloru si ordinatiuniloru, elu totu staruiesce a-si apera ce este alu seu; folositoriu e pentru ca si la casulu celu mai nefavoritoriu face pre lume se intielega odata ca este unu poporu ce nu numai are dreptu dara si cunoasca dreptulu seu si pretinde ca sa se folosasca de elu spre a pute inainta in totu ce e bunu si ce e progresu.

Asia trebuie sa lucre unu poporu care are pretensiunea de a trai; sa nu caute ca ce intentiuni are cutare seu cutare neamicu alu seu, ci sa se straduiesca ca nisuintiele cele rele, fia ale cui voru fi, sa le paralizeze sa le nimicisca cu totulu si sa-i dica vojmu si noi sa avemu modu de a pute contribui la totu ce e civilizatoriu, si lumea va recunoasca in noi unu poporu iubitoriu de inaintare, unu poporu totu odata pacificu, unu poporu precum lu pretinde adeveratulu spiritulu alu secululu alu noue-spre-diecelea.

Ne adresamu asi'a dara catra toti cei ce au dreptulu de alegere sa grigiasca ca si sub decurgerea restaurarei comunitatiloru precum si la alegeri scaunali sa nu crutie nici o ostenela, ci sa exercite dreptulu seu de cetatianu alu statulu si in locurile cele onorifice de reprezentanti sa puna pre barbatii sei in cari au deplina incredere, cari in ori si in ce impregiurari se voru intrepune cu energi'a si intielepciune pentru inaintarea binelui comunu alu poporulu carele au fostu sute de ani eschisu dela drepturile cetatienesci.

Interesele pentru cari noi suntemu in viitoriu datori a ne intrepune in afaceri comunale si scaunali seu districtuali nu suntu interese demne de desconsiderare, ci suntu demne de apretuirea cea mai serioasa a fiacarui'a; mai departe apararea loru din partea fiacarei natiuni dupa proportiunea puteriloru sele, nu e nedreptate pentru nimenea, pentru ca noi vedemu din trecutu catu este de reu deca drepturile, deca bunetatile cetatienesci se monopoliseza numai de unii, pentru ca ajungemu acolo, de unii se impiedeca de lips'a urmata din eschidere, altii se molesiescu de desmerdarea privilegiiloru si in fine tota societatea vine in desavantagi, in perdere. Resultatulu silintiei nostre dela alegeri de fatia, ce se voru face cu ocaziunea restaurarei, voru versa o lumina binefacatoria asup'a puterii nostre de viatia. Elu va atrage atentiunea guvernulu chiaru si la ocaziunea denumirei functionariloru justitiei, ca sa nu treca cu vederea pre unu poporu ce reclama asi'a de legalu si constituionalu drepturi, cari fiindu depuse in legi sa nu remana litera morta, ci sa capete putere de viatia pentru o dezvoltare si mai mare in venitoriu.

Fia ca cuventele nostre sa nu resune in pustia. Fia ca in scurtu tempu sa le vedemu purtandu rod'a cea mai frumoasa, rod'a care prelanga imbunetatearea sortei poporulu nostru sa contribuie si la apropierea nationalitatiloru diferite; caci infratirea se pote mai lesne numai intre egali. Deci iubiti concetatiani romani din fundulu regiu, fiti cu luare aminte si totu odata si cu energi'a!

Pre candu se vorbea de o parte a diuaristiceel ca nu mai e departe tempulu candu sistemulu dualisticu are sa incete, ne trezimu ca in dietele tieriloru cislaitane se facu tote opintirile de a realisa o mai strinsa centralisatiune a acelor tieri. Unele din diete s'au si pronunciatu pentru alegerile directe.

Din Dalmatia'ra viau de unu tempu incocce scrieri seriose. Era sa se puna in lucrare legea cea noua de inarmare, introducendu si acolo gardele. In tienaturile dela Bocche di Cattaro, inse poporul s'au opusu. Oposetiunea acest'a la inceputu luata de gluma au ajunsu la unu gradu asi'a de insemnatu incatu a trebuitu spre demolirea ei recurita militi'a. Poporul opusetiunatu a capatat deja numele de insurgenti si s'au incungiuiratu cu vedete. Diuariele de Vien'a, maestre mari in suspiciunari, intarescu ca cauzele acestei renitentie trebuie sa fia mai afundu decatu in simpl'a opusetiune contra introducerii gardelor.

Faim'a despre possibilitatea unei aliantie intre Austri'a si Prussia'ra o dapana diuariele intr'acolo, de ducu, ca visit'a principelui de corona alu Prussiei nu are insemnate politice.

Se mai vorbesco acum si de o intalnire a Imperatulu nostru cu regele Itali.

Diuarulu „Opinione Nazionale” scrie: Propunerea, de a radica pre ducele de Genu'a pre tronulu Spaniei, a estu dela partid'a progressitoru, cari au voitu a introduce prin acest'a o aliantia cu Itali'a si alte combinatiuni politice. Cu proiectulu acest'a sta in legatura si caletoria generalulu Prim la Parisu. Regele si regimulu seu numai atunei voru concede ca sa primisca tronulu unu membru alu casei Savoia, deca lu voru proclama doue tertialitati si unu plebiscitu de rege. S'a intielesu de sine, ca pote lucra cine-va numai cu precautiunea cea mai mare. Caci primindu Itali'a prin unu principe alu seu datoriti'a cea plina de periculo, de a guverná unu poporu sanguinicu si usioru escitaveru primisce o responsabilitate mare, face insa o fapta generosa si maritimosa. Unu principe din casa de Savoia e o garantia firma pentru pacea si odihn'a Europei si e o stavila putinte contra nelinisciloru anarchie.

Despre starea miscarei republicane in Spania i se scrie diuarulu „Temps” din Madridu, 6 Octomvre:

„In Cataloni'a insurectiunea e generale. In Nordu e amenintiatu Figueras de o trupa insemnata de locuitori de munte bine armati, pre cari i comandezu deputatulu Suner Capdevilla; colon'a generalulu Palacino e silita in centru a se retrage cu ostenela la Barcelon'a, si armata cea mica, ce o comandezu deputatulu Jaoristi se dice, ca domnesce tota impregiurimea capitalei catalonice; in sudu Reis, pre carea o amenintia douespre diece batalione, ce venise cu artileria pre mare, e desiertata de insurgenti, cari inse tienu ocupati toti muntii Prioratulu, si stau in legatura cu numero-sele bande, ce s'au formatu deja in Arragoni'a si in fostulu regatu Valenci'a. In Arragoni'a suntu trei bande mari si anume in provinciile Huescar, Lerid'a si Saragoss'a si de nu le aru lipsi arme, aru fi totu asi'a de tari, ca a lui Jaoristi. In Andalusia'ra s'a latitu insurectiunea de doue dile incocce forte tare. In nordu s'a redicatu, provinci'a Cordov'a intr'ega si amenintia capital'a; pre ceea-lata parte a Spaltelui celui mare formatu de Manzanares s'a latitu miscarea in cetatile Valde-Puerto, Poirts=Lapiche si in altele din Mancha. In sudu stau doue corpuri principale sub comand'a deputatoru Paulu si Fermiu Salvoechea, dintre cari celu din urma a comandatu insurectiune din Cadix;

se afirma, ca acest'a a avutu la Algaru o lupta stralucita si forte norocosa cu o colona tramisa spre a-lu persecuta. Asta sera se anuncia, ca lucratorii dela Rio-Pinto inca s'au redicatu si voru merge sub comand'a fratelui generalulu Pierrand asup'a orasiulu Huelva.

In Castilia'ra vechia s'a revoltatu Bejar si de-si spunu, ca insurgenti au parasitu orasiulu, totusi miscarea acest'a, care celu putienu in centrulu Spaniei e forte serioasa, e de insemnate. In fine bandele din Valenci'a, Gallici'a si Asturi'a se inmultiescu si se intarescu din di in di totu mai tare. Scirile acestea nu suntu tote oficiose, de ore-ce telegrafulu ne anuncia numai despre speranti'a si succesulu regimulu, dara suntu atatu de latite, incatu le putemu crede ca si pre ale regimulu, cari inca trebuie sa le cercetamu mai intai. Dupa parerea mea acest'a inca nu e inceputulu unei revolutiuni. Suntu insurectiuni respandite, efeptate fara ordine si fara planu, cari, ca sa ne esprimamu liberu, suntu de o natura pre federalistica. Se simte lips'a unei idei firme, a unei activitati solidarie, a unei conduceri primitive, dara nu este indoieila, ca acesta insurectiune e forte serioasa inca la inceputulu seu si regimulu i va fi datu pote cu aroganti'a sea dictatoriala cele doue unici conditioni, cari mai lipseau, spre a se esca o revolutiune, adeca; generalisarea si unirea.

Conciliulu conchiamatu acum se deosebesce de conciliile mai de demultu si prin aceea, ca voiesce a indrepta notiunile morale, incatu servescu acelea de bas'a vietiei sociale de astadi, iera cu reforme bisericesci, cu statorirea de principii noue in credintia se va ocupa numai acolo, unde voru fi conditionate prin notiunile morale si necesarie. Trebuie sa marturisimu, ca nu in Nordulu Europei, nu dincolo de Oceanu se latiesce totu mai multu instreinarea spiritelor de biseric'a visibila si disolvarea ascultarei catra ea, ci in Sudulu celu locuitu de gente romane, mai cu seama in Itali'a, in leganulu insusi alu catolicismulu romanu. Celu putiend de parerea acest'a e corespondentele gazetei „A. A. Z.” din Rom'a. Ela scrie mai departe: O asemenea desbinare se intinde prin Spania, Francia si Itali'a, si dupa ea e ascunsu chaosu si ametiela. De aceea nu trebuie sa ne miramu, deca unele suflete sincere de dincolo de Alpi vedu desaprobatu in syllabus nisce stari si invetiaturi, ce facu alusiune la alte relatii ale vietiei sociale, iera nu la ale loru si deca togmai pentru aceea intreba deca e de lipsa a se conchiamu conciliu. Totusi se pote explica cum a pututu pap'a, durandu mai departe presiunea democratiei nationale, sa se decida in urma si sa cerce, de a castiga mai multu prin o diversiune rapede, decatu pote spera dupa starea lucrurilor. De ore-ce catolicii afara de Itali'a stau in o alta relatie cu conciliulu, decisiunile lui nici nu paru a ave altu efectu pentru densii, decatu acel'a, ce-lu are o pietra aruncata in apa, ce face o gaura, carea ierasi se incheia indata, afara de acest'a insa acele decisiuni voru provoca pre fatia pre milioanele de dissidenti, cari pana acum au tacutu mulcom. „Togmai acest'a o voimu”, ducu ei, „caci prin acest'a devenimu unu corpu mai solidu”. Da ore nu aru deveni si biseric'a izolata, candu procesulu acest'a de eschidere s'aru mai repeti?

O contemplatiune si unele reflexiuni la fapte intemperate.

Cohalmu, Septembre. (Urmare.) Noi amu avutu totu-dean'a si barbati eminenti cari s'au opusu din tote puterile inca dela inceputu reulu, ce pute veni dintr'o parte seu alt'a

nationei noastre, amu avutu si avemu asiá dara barbati, cari s'au silitu si se silescu si pentru inaintarea tinerimei, cunoscendu destinulu acestei'a. Si dintre alti atari barbati ai bisericeii si nationei, mi iau libertate a numi pre Escelenti'a Sea Archiepiscopulu si Metropolitulu nostru carele pre lánge alte multe fapte maretie, — care nu voiescu eu a le numerá, ci lasu acést'a istoriei pre a cárei pagini voru stá nesterse totu-déun'a acele fapte a acestui barbatu —, a ingritu multu si cu distinctiune si in privint'a inaintárei tinerei generatiuni umblátoria la scóla. A vedutu mai intáiu lips'a, ca pentru de a puté respandí cultur'a in aceea, trebuie se fia individi calificati si apti spre acelu scopu, din care motivu apoi acelu barbatu a si infintiatu institutu cunoscutu pedagogico-teologicu, intrepunendu-si puterile sele materiale, morale si spirituale pentru infintierea si sustinerea acestui institutu, din care iesu apoi in totu anulu individi harnici si capabili de a-si puté implini missiunea pentru care suntu pregatiti. Si fiindu ca vorbescu de inaintarea in cultura, nu voiu trecu cu vederea nici acea impregiurare, ca Escelenti'a Sea totu in interesulu aceleia, a fostu renduitu inea din anii trecuti, a se tiene conferintiele invetiatoresci. De fructele acelei idei prea bine nimerite s'a si auditu apoi din mai multe parti totu vesti imbucurátorie. Eu insu-mi carele amu participatu de vre-o patru ori la atari conferintie tenute in scaunulu Cohalmului, amu referatu mai in anii trecuti cu aceea ocaziune despre succese destulu de bune, áretáundu acést'a in foi'a publica „Tel. Rom.“ Ámintíundu asiá dara de conferintie invetiatoresci a cároru scopu inca este inaintarea in cultura, credu ca e la tempulu seu a vorbi in legatura cu cele predise ce-va si mai specialu despre atari conferintie.

Amu disu, ca participáundu si eu de vre-o patru ori la conf. invet. tenute in scaunulu Cohalmului, mi s'a datu privilegiu a vedé fructe destulu de bune; in anulu acést'a insa n'amu fostu atátu de norocosu de a puté vedé resultatulu acestei conferintie de pre aici, de-si invetiatorii si preotii au fostu conchiamati pentru tienerea acelei'a in dóue renduri, adunáundu-se la locul destinatu opidulu Cohalmu. (Nu a-siu voi sa-mi contradicu, ca n'amu vedutu resultatulu conferintiei, de óre-ce amu vedutu inca dóue rezultate, precum se póte vedé din cele ce urméza, dara voiu sa destingu a priori resultatulu in intelesu propriu si adeveratu a conventului, de celu contrariu.) Pentru prim'a data conchiamáundu-se conferintia invetiatoresca nu s'a tie-

nutu din cauza ca, pre lánge aceea ca invet. au fostu abia jumetate, lipsia parintele adm. prot. din caus'a unui morbu ce lu impedecá de a se presentá, cu tóte ca o atare impregiurare trebuia facuta cunoscutu celoru ce erau in asteptare-i, care neintempláundu-se in diu'a aceea, invetiatorii, preotii si alii carii venisera la acele conferintie se dusera pre acasa. In dílele trecute se conchiem'a a dóua óra acea conferintia, si trebue sa marturisescu, ca invetiatorii cu privilegiu acést'a au fostu si mai nepasatori, astu-feliu incátu acum participá numai a trei'a parte din invetiatorii, si asiá s'a amanatu iera conferintia pana de alta data. Cam acestea aru fi cele dóue rezultate a conferintieloru, descrise cátu se póta mai pre largu. — Eu nu voiu prin acést'a sa detragu nemicu din meritulu acést'a, ce'lu au unii invetiatorii din scaunulu Cohalmului, si carii aru putea emula cu ori si care alii; dar atátu totu voiu dice fáru de a vatamá semtiulu bunu a cuiv'a, ca dintre invetiatorii nostrii partea cea mai mare a arátatu in anulu acést'a óre-si care nepasare facia cu tienerea conferintieloru, prin urmare facia cu inaintarea in cultura. Amu vedutu si din alte incidente, ce mi-au obvenitu in anulu acést'a cá in locu de a progresá poporulu pre aici incepe a face pasi regresáundu, si apoi acést'a este unu reu, cáru'a trebue omulu se-i obstea de tempuriu. Amu vedutu, ca in comun'a Cohalmu care aru trebui sa serve de mu-tr'a celoru-lalte, si aru si puté, in anulu de curendu trecutu nu s'a tienutu in totu decursulu acelu'a scól'a cu tinerimea, de-si invetiatorii a avutu acea comuna si anca unulu dintre cei bunni, si in tipulu acést'a copii carii au voitu a invetiá carte, au frecuentatu scól'a gr. catoliciloru precum sum informatu. Amu vedutu mai departe, ca salariile invetiatoresci afara de in vre-o dóue-3 comune, in locu de a se sili a le mai mari de cum au fostu, din contra le-au micitu. Si acést'a se face din cauza, ca suntu si invetiatorii de acei'a carii su bucurosi a se tomni si c'o plata mai mica decátu a antecesorelui seu, deóre ce e sciutu, cá lucratoriulu precum se simte de harnicu asiá si cere si plat'a, séu mai bine disu asiá i se da plat'a. Poporulu firesce carele trebue sa platésca leaf'a invetiatoriului, necapacitatu, nu scia face atáta deosebire intre invetiatorii si invetiatorii, sa fia numai invetiatorii. — Si cine póta vin'a la unu atare abusu? singuru numai preotulu unei atari comone, carele lasa de a se micí salariulu invetiatoriului si astufeliu priimesce unu invetiariu mai debilu cá alu precedentu, carele inapoiadia cultur'a in locu de a o inaintá. Si in zadaru s'aru incercá

unu atare preotulu séu parochu a arunca in spatele poporului óre-si care vina ca nu póte platí séu ca nu voiesce, ca acést'a nu o póte nici decátu, pentru ca poporulu rom. locuitoriu pintre sasi de-si a fostu si este apasatu de multe nedreptáti ce i se facu fatia fatisiu, si acést'a la multe casuri parte din nesciint'a de a-si sci aperiá dreptulu ce-i compete, parte cá cam asiá dictéza chiaru si spiritulu tempului; acést'a face totusi ori si ce in interesulu luminárei si a inaintárei filorulu loru, si nu credu ca aru fi románii din vre-o comuna de pre aici incátu i cunoscú eu atátu de inderetnici, cá se nu voiesca a platí baremu florenulu acést'a dela o casa, ce se renduise, si care regula nu s'a observatu afara de in vre-o 2-3 comune. Iér' apoi sa dica cineva nu potu platí, ast'a nu póte stá, deóre-ce si celu mai miseru omu in decursulu unui anu de díle póte pune la o parte nnu florenu pentru unu scopu óre-si care, si cu deosebire pentru unu atare scopu ce jace in interesulu lui propriu. Dar precum m'amu mai esprimat de repetite ori lipsesco in atari locuri zelulu conducatoriloru poporului, carii traiescu asiá dicendu fáru de nice o grigia, ca se voru admoná vre-odata cu seriozitate din partea cuiv'a, séu ca se va arátá activitatea loru aperte la locuri mai inalte competente. — Din cele premise ar' urmá, cá cându mergu lucrurile asiá de reu la acei'a carii conducú tinerimea si poporulu preste totu, atunci de securu ca nice progresulu in cultura ce se áptea alu face atari poveluitori nu va fi mare.

Ca amu facutu nesce observatiuni asuprá unoru lucruri ce voru sa prinda radacini rele séu care au prinsu atari radacini, o amu facutu din punctu de vedere moralu interesáundu-me de binele comunu, si care trebue totude-un'a preferatu celui particularu, avendu acést'a unu scopu cu multu mai sublimu, pentru ca dice filosofulu Seneca: Alteri vivas, si vis vivere.

N. D. M.

Conferintiele.

invetiatoresci din protopopiatulu II. alu Brasiovului III. Scaunelor si alu Hidvegului.

Conferintiele invetiatoresci generali cu invetiatorii din aceste tracte amesuratu olarerei conferintiei generali din anulu trecutu s'au tienutu estempu la Breticu. O fórté mare bucuria se vedea zugravita pre fetiele braviloru románi din Breticu pentru onórea datá dumnealorú din partea barbatoru de scóla cu acést'a ocaziune; densii deóre ce

FOISIÓRA.

ARCHEOLOGIA.

(Reprod. dupa „Tr. Carp.“)

(Urmasor.)

Filipu Arabulu s'a cercatu sa puna pre Dacia pre numerariulu de argintu alu Romei, dara se vedea ca s'au batutu numai câte-va esiantilione, pentru ca acestea suntu de extrema raritate.

Filipu Arabulu a batutu pre Carpi in tierile noastre si s'a numitu „Carpicu“ si a pátilu si elu dela Trajanu Decie, nascutu in Dacia, care ia succedatu, ceea ce facuse elu lui Gordianu III.

Cáti-va istorici dícu ca Filipu Arabulu imbratisase christianismulu. Sub Filipu Arabulu, dara s'a radacatu acestu Turnu de cátra socorulu seu Severinu, care comandá in aceste párti ale imperiului, si traditiunea nu minte numindu acestu turnu „Turnulu lui Severinu“, iera nu alu lui Severu.

Amu ocolitu si m'amu gânditu multu la degagiarea acestui turnu de ruinele ce-lu desiguréza; dara mijlocele mele nu erau de trépt'a unei asemenea intreprinderi. M'amu marginitu sa desfacu de ruine si de gramadiri de pamentu numai bolt'a principala a intrárei propria in Turnu, care este despre Dunare, cum si a desface si a adenci o alta deschidere mica, pre care ese unu sghiabu de piétra, pre unde se aruncau negresitu imondice si póte si sángele celoru ucisi.

Amu adusu aminté ca inchisorile romane, mai cu séma in turnuri, erau despartite in trei trepte; nu mai este indoieala ca acestu sghiabu esiá din alu treilea gradu. Amu gasitu, adencindu aci, multime de óse de omú, ceea ce a confirmatu si mai multu parerea mea. Suntu aceste óse de ce-va capi ai

Carpatiloru! — cine o póte spune! Amu lasatu dara Turnulu lui Severinu si amu venitu la capulu podului, unde sta plantata maretiu glori'a faptelorú strabuniloru nostri.

Trebue sa multiamescu, sa multiamimu toti románii, ori si de pre unde, celoru ce au luatú mesuri serióse sa se conserve amendóue grupele cele intinse de ruine, de amendóue laturele drumulu ce plecá dela capulu podului si se urcá pre Jiu la Vulcanu, deadreptulu spre capital'a lui Decébalu; din acestu drumu se despartia altulu, care trecéa Jiuulu, mergea prin Antonia'a, se unea aci cu celu dela Celeiu, luá in susu Oltulu, mergea la „Castr'a Trajani“, (Rimnicu) si esiá pre siesulu Daciei superióre prin Stenae (Turnu-rosiu.)

Aci m'amu pusú sa sapu in amendóue grupele de ruine. Ruinele romane dela Severinu suntu de trei nature distincte si representá trei epoce mari diferite: Secolulu II., secolulu IV., si secolulu VI. Dupa acést'a vinu a se amestecá cele ce nu potú avea unu caracteru propriu distinctu, nici in zidaria, nici in obiecte aflate intr'insele, si nu mai putemú studiá de cátu numai monetele.

O caramida cu imprenta Coh. I. S a c r a din legiána a V-a negresitu, ce amu gasitu aci, este contimporana cu aceea ce amu gasitu la Celeiu; Coh. III. Brit. negresitu din aceea-si legiána a V-a periodulu I. inceputulu secolulu II.

Multimea moneteloru de brónzu, mai alesu din timpulu lui Constantinu, suprapunerea in multe párti si adaogeri de zidaria cu caramida mai súptire si cam altu cimentu, de-si din acést'a-si materialu, aréta periodulu II., midiloculu secolulu IV.

Monetele lui Justinu si Justinianu, pana la Ionu I. Zimnicesu; caramidele exagone, súptiri si fine, cu litere cam in caracterulu celoru de pré monete in acea epoca; unu exagonu cu o cruce primitiva bisantina, nu ceea ce se numescú crucea gréca unu medalionu de brónzu, gasitu in temelira

ruineloru preste care si-a ziditu case d. Rosianu, modulu 16 alu scárei lui Mionet, representáundu unu castelanu calare cu unu curuú pre mána si cu veveritia pre partea d'indereptu a calului; frenele calului si costumulu caleretiului mi aréta pre gothulu bisantinu. Acestea tóte mi dau probele unui alu III. periodu, care este secolulu VI.

Dara déca sub Justinianu Severinulu a jucatú vre-unu rolú, déca si Severinulu a fostu reparatu óre-cum de Justinianu, pentru ce nu-lu numescú Procopu intre castelurile, forturile si cetátile reparate de Justinianu in cartea sea: despre edificie? Dara cine scie acést'a intre schimbárele de numiri ale cetátiloru ce au succedatu in diferitele epoce? cine póte sa incredintieze acést'a? care románu pana acum a luatú pre Procopu in mána, si, cu ajutoriulu celoru-lalte itinerarie si periple chiaru, precum Hierocleu, Arianu si periplulu anonim alu Pontului, mesuráundu cu stadulu lui Justinianu, se póta dice: aci suntu ruinele cutárei cetáti, cutáruí fortu, cutáruí castelu alu lui Procopu, pentru ca cel'a-laltu a fostu dincolo, si mai la vale cel'a-laltu, in distántiele indicate de densulu? Care románu pana acum si-a impusú sa confrunte celu putienu pre acesti autori, intru ceea ce ne privesce macaru, si se lamuresca ce-va in geografi'a comparata a basinului Dunarei, fáru care istoria nu vomu puté avé? Care románu a confruntatu vre-odata, care guvernú, care ministru de instructiune a ordonatu, a platitu o confruntare, nu mai vorbimú de Herodotu, Strabon si Ptolomei, dara o confruntare seriósa macaru intre itinerariulu lui Antonin, tabl'a Penthengeriana si Procop, si celu putienu macaru numai intru ceea ce ne atinge pre noi deadreptulu, si preajmele noastre?

Asemenea cárti noi nu avemú de locu, domnule ministru, numai in lámáru románii.

(Va urmá.)

se afla într'unu unghiu foarte departatu alu patriei noastre, se credeau pôte uitati de tota lumea scolara; dar' acumu anim'a loru incaldita de dragostea cea viua, pre carea li-o insofă unu numeru asiă frumosu de invetiatori, si alti ospeti, si sciindu că conferintiele invetiatoresci au devis'a de a inavuli pre invetiatorii cu idei pedagogice nône culese pre ca-lea sciintiei si a esperintiei impartasindu-sile aici reciproce, care inavulire este de a se privi că potentiară midilôceloru de cultur'a si educatiune a tinerimei poporului nostru, iar cultura sciintifica si educatiunea morala-religiôsa a acesteia da nutrimentu la isvorulu fericirei temporane si eterne in-tregu neamului nostru român. Tôte acestea fura in stare a descepta in inimile cele nobile o astfelu de placere cătra barbatii de scôla, încatu unulu dintre bravii boțrâni brețicani se simți chiaru că cum aru fi fostu neconsideratu, căci nu s'a ajunsu adeca să se fi încuafiratu si la Domnêsca unulu dintre invetiatorii ospeti.

Conferintia acest'a s'au tînutu in 17-18-19 Augustu sub presidulu prea on. domnu protopopu Ioanu P e t r i c u. De fatia a fostu Invetiatorii din tustrele tractele si unu numeru insemnatu de preoti, apoi domnul Gaboru I m r e judele supremu in Brețicu; F e j e r jude singulariu in Brețicu; Ioanu P o p e s c u Profesoru la institutulu teologicu-pedagogicu in Sabiu, Georgiu B e l i s s i m u s u directorulu scôlei capitali române in Brasiovu; cantorulu catolicu in Brețicu; G a b o r u juristu, unu clericu catolicu, studintu gimnasisti, membrii comitetulu parochialu si alti boțrâni români locali, apoi mame de ale scolariloru.

Conferintia I. Dupa servitiulu D-diescu cu chiamarea Sf. Duhu a deschisu reverendissimulu domnu protopopu Ioanu Petricu conferintiele prin unu cuventu foarte corespunditoriu, cam de cuprinsulu urmatoriu. — Dupa ce arêta, ca Escelentia Sea Parintele Archiepiscopu si Metropolitu A n d r e i u Baronu de S i a g u n ' a la anulu 1850 prin Soborulu eparchialu a pusu temeiu si a inceputu a organisa scôlele nôstre populari confessionali in acest'a a nôstra patria; numeru greutâile preste care dete Escelentia Sea intru ajungerea acestui scopu; midilôcele, prin care se lupta, a delaturâ aceste pedeci si asiă a intemeia in florirea stării interne a scôleloru nôstre populari prin compunerea instructiunii scolastice din an. 1862, prin intemeierea conferintieloru invetiatoresci in an. 1863/4 prin intocmirea de cârti pedagogice foarte folositoare; prin intocmirea de cârti nône scolastice, pentru scôlele nôstre populari conformu legei dietale din anulu trecut; — intocmirea statutulu organicu alu bisericei nôstre prin congresulu nationalu român in anulu trecut si sanctionatu de Majestatea Sea: — vorbesce a) despre insemnatatea scôleloru, b) despre cauzele din care au ramas românii inapoi in cultura, c) despre aceea ca timpulu a ridicatu acum pedecile luminării nôstre.

Multiamesce Escelentiei Sele Parintelui Archiepiscopu si Metropolitu, carele s'a luptatu si se lupta dimpreuna cu alti barbatii meritati ai natiunei nôstre pentru binele si fericirea nôstra. Toti cei presenti ridicara unu intreitu „sa traiasca“ La care domnul parochu din Brețicu Spiridonu D a m i a n u multiamesce reverendissimulu domnu protopopu in cuvinte foarte potrivite pentru onôrea, ce li-a aretatu, cu tineria conferintieloru invetiatoresci din acestu anu in acest'a comuna. —

Apoi urmâ conscrierea invetiatoriloru prin reverendiss. d. protopopu, cu care se incheia conferintia prima. —

Conferintia II. si III.—a Reverendissimulu domnu protopopu Ioanu Petricu propune alegerea unui conducatoriu alu conferintieloru; conferintia alege unanimu pre dlu invetiatoriu din Feldiôr'a Iosifu M o r a r i u.

Obiectele acestoru conferintie fura: a) Metodulu de a deprinde pre elevii in scriere si cetire, b) cetirea disertatiuneloru, compuse de invetiatorii conferintiei si apoi cetirea cârtiloru nône scolastice.

In aceste conferintie s'a tratatu despre deprinderea eleviloru in cetire, care fu desfacutu in următoarele puncte: 1) o scurta amintire despre introducerea eleviloru in scriere si cetire, din anulu trecut, 2) cetirea cu inlesnire, tonu firescu si placutu a cuvinteloru, propozitiuniloru bucatiloru de cetire, 3) explicatiunea verbale; 4) observări la repetirea cetirii cuvinteloru, 5) silabele flesiveri; 6) tonulu cuvinteloru, 7) deosebire la cetire a vocaliloru „a“ deschisu, de „a“ oscuri „i si u“ in-

tregi de „i si u“ scurte; 8) „e“ intr'unu cuventu cu finalulu „a“ intr'unu cuventu cu finalulu „u“; u; a, e, i inaintea lui n, m; 9) d, t, g, c, ca siu-eratore; ridicarea siu-erării; 10) pronuncierea consonanteloru nedespartivere; br, pr, pl; si altele; 11) vocalele, a, i, u, sub accentulu (˘), ascutitu (˙); t, s, inaintea lui i, cu accentulu duplica (˘˘); apostrofulu (') cu privire la pronunciere; 12) numerulu substantiveloru in pluralu; terminatiunile substantiveloru in pluralu, canoscerea adjectivelor; verbului; silabele flesiveri ale acestora; 13) tonulu principalu in cuvinte; 14) subiectu, predicatu; 15) apesarea tonulu pre membrele propozitiunei amplificatei; 16) ințelegerea, tineria aminte a unei bucati de cetire intregi.

La desbaterea acestoru teme luara parte toti DD. invetiatorii presenti.

Resultatulu acestoru desbateri fu adeca: 1) Deprinderea audiului eleviloru si organeloru vorbiri prin pronunciere chiara de sonori, cuvinte, dicteri; deprinderea vederii si a purtării mânei cu stilulu pre tablitia la formarea punctulu, linieloru, că elementele literiloru; apoi trecerea la formarea litereloru (intâiu celoru mai simple) si la cetirea loru etc. in Abcdariu; 2) cuventulu, propozitiunea, bucat'a de cetire intâiu sa o pronuncieze bine invetiatoriu, se puna si pre elevi a o pronuncia bine, apoi se o cetesca, 3) se intrebe invetiatoriu pre elevi si despre semnificarea cuvinteloru; explicatiunea se fia scurta si la ințelesu; 4) repetiendu cetirea cuvinteloru propozitiuniloru, se intrebe invetiatoriu si pe sarite; 5) facendu invetiatoriu pre elevii canoscuti cu silabele flesiveri (sfersiturile) ale cuvinteloru; prin acest'a invetia a deosebi si tonulu silabeloru; 6) la tonulu cuvinteloru va puté deprinde invetiatoriu pre elevi numai punendu-i sa pronuncieze propozitiuni intregi, 7) „a“ nefindu sub accentu este oscuru, sub accentu insa este deschisu, „u si i“ la finea substantivulu, adjectivulu, si articululu suntu scurte, asemenea si la finea verbului nefindu sub accentu; 8) „e“ intr'unu cuventu cu finalulu „a“ se cetesce că „ea“ intr'unu cuventu cu „u“ se cetesce oscuru „a, e, i“ inaintea lui „n“ si adese-ori si inaintea lui „m“ se cetesce oscuru; 9) „d, t“ devinu siu-eratoria avendu dupa sine „i seu e“; siu-erarea se radica intreverendu-li-se „h“; 10) consonantele nedespartivere br, pr, fl, s. alt. se cetesca totu-deun'a cu vocala urmatoria; 11) „a“ sub accentulu greu se cetesca oscuri si apesate, sub celu ascutitu deschisu; „i si u“ sub accentu suntu siu-eratoria; „t si s“ inaintea lui „i“ cu accentu duplicatu suntu siu-eratoria; 12) numerulu substantiveloru se pôte face intuitivu prin exemple, carte, cârti; prin finalulu „e“ se insemneza singulariu prin „i“ pluralulu; altele substantive au la sfersitu, a-e, u-e, u-i u-a, dicendu, s. e. cutitulu a s-c u t i t u t a i a, prin cuventulu „ascutitu“ aretâmu insusirea substantivulu, prin „taia“ lucrarea substantivulu; in locu de insusire se dice si adjectivu, in locu de lucrare verbu, adjectivele si indreptea finalulu dopre genulu substantiveloru s. e. bunu, bona, suntu si adjective cu terminatiunea comuna s. e. verbe; verbele nereduse la personele subiectulu, unele au finalulu „are“ altele „ere, ire“; 13) pronunciandu invetiatoriu mai intâiu propozitiunea de cetitu, si explicandu-i ințelesulu, o va puté pronuncia si elevulu bine; 14) că sa ințelega elevii bine cetitulu sa ii faca invetiatoriu atenti la lucrulu, despre carele se vorbesce si la aceea ce se dice despre acelu lucru; canoscendu copii subiectulu si predicatulu propozitiunei, usioru voru ințelega si explicatiunea despre atributu, obiectu, si circumstari; 15) tonulu principalu cade deodatu pe predicatu, atributu, obiectu cercustari, de altumintrelea cade pre cuventulu, care are mai mare insemnatate in vorbire. 16) că sa pôta elevii ințelega, cuprinde, si tinea aminte o bucatu intrega de cetire, mai intâiu le-o explica invetiatoriu tota, apoi pune si pre elevii sa o dica cu vorbele lor, dupa aceea ii pune sa o cetesca; atunci usioru voru putea da seama despre cea ce au cetitu. (Ve urmâ.)

Dela diet'a Bucovinei.

Desbaterile in caus'a introdu-cerei limbii române. d. „Ab.“

A D A U S U

la ordinea de casa a dietei in ducatul Bucovinei, referitoriu la limba tractârilor.

§ 1. Pia-carea din cele trei limbi indatinat in Bucovina, adeca limba romanêsca, rusêsca si

nemțesca (germana) pôte se fia aplicata in tractâ-rile dietale.

Remane asiă dara in voi'a ablegatoriu, in ori-care din aceste limbi a face vorba in consul-tări, a asterne propuneri, a indreptâ interpelatiuni cătra comisariulu regimului si a face raporturi in numele comiteteloru.

In care limba s'a vorbitu, se copieza vorbele in protocoalele stenografice.

§ 2. Propunerile facute de ablegati, atâtu in comitete, căror'a suntu predate, cătu si in casa se sapunu spre delibere si conclusu in acea limba, in carea suntu aduse.

Propusele regimului, care se astéptâ in tôte trei limbele indatinat in tiera, predându-se comi-teteloru alese, se va decide in fiacare data prin unu conclusu alu casei, in care limba suntu ele de atrasu spre consultare prealabila in comitete si spre de-liberare si conclusu plenariu in casu.

Testulu propuneriloru si alu propozeloru, ca-rele s'au luat de basa la consultare si conclusu, este singuru testulu autenticu alu legitoru re-spective.

§ 3. In protocoalele siedintieloru, care se potu compune in fiacarea din cele trei limbe, se conscriu conclusele casei in testulu, in carele ace-stea s'au facutu.

Dela compunerea protocoaleloru inse in un'a seu alt'a din cele trei limbe indatinat in tiera se pôte face abatere, deca nu se pretinde acest'a celu putienu de optu membri ai casei.

§ 4. Petitiuni cătra dieta se primescu in fiacarea din cele trei limbe indatinat in tiera, ele se tracteaza si se resolu in limba incursei.

BRASIOVU 27 Septembrie.

Conformu usului de pâna acum serbarea anu-ale a patronei gimnasiului nostru St'a Sofia cu fi-cele ei, s'a intemplatu numai in Dumineca urma-toria adeca in 21 Septembrie a c. Serbarea se incepu in biseric'a Stului Nicolae unde celebrara siese preoti. La tôte rugaciunile asistara junimea scolare cu corpulu profesiororu, eforia scolara, multi nogutatori si alti credinciosi din alte paro-chii. Dupa severstrea servitieloru ddiesci in bi-serica junimea, cu professorii sei, eforia si potu dŃce mai toti cei ce asistara in biseric'a purcesora in rendu cuvinciosu pâna la gimnasiu, unde se fa-cu sântirea apei.

Dlu Dr. Ioanu M e s i o t a corectoru alu gim-nasiului rosti la ocaziunea acestei serbări o cuvân-tare, carea dede unu lustru foarte placutu festivi-tătiei. Dupa ce facu introducerea prin a descrie cum institutulu nostru siau luat patrona pre in-țielepçiunea (Sofia) cu ficele ei, recomandata de inspectorulu supremu scolaru, inca la punerea pe-trei fundamentali, arată ca in adeveru s'a alesu cea mai potrivita patrona. Căci ce sprigimu mai bunu pôte avé vre unu institutu de cătu ințielepçiunea si ficele acestei'a: credintia, dragostea si nadejdea (sperantia). Trece apoi la descrierea felituroru de scôle ce cuprinde acum institutulu si descrie spe-cialu insemnatatea celoru gimnasiali, reali si co-merciali si la folosulu care suntu menite aceste sa lu aduca. La incheiare multiamesce tuturoru celoru ce au staruitu si contribuitu la infiintarea loru si mai cu sêma: Escel. Sele Archiepis-copulu si Metropolitulu nostru, comuneloru bi-sericesci dela St. Nicolae si din cetate că fun-datore; că ajutatore guverneleru de aici si din Romania si altoru barbatii din Romania că spriginitori; eforiei că ingrigitorie si corpului pro-fesiororu că aceloru ce fara pregetu lucra la ina-intarea generatiunei tinere in cultura, prin urmare la inaintarea nationale. In fine se adreseza cătra tinerime punendu-i la inima obligamentulu celu mare moralu ce-lu erezesce ea dela parintii sei de a fi diligenti de a folosi bine tempulu, pentru că oste-nelele acelor'a si bine-facerile tuturoru contributi-uniloru la radicarea institutulu, cari se vede ca au binecuventarea ceresca, sa nu le ia (tinerimea) in desiertu ci sa le folosêsca spre a se cultiva.

Se cetesca apoi legile scolare si se face stropirea cu apa sântita.

La acest'a solemnitate amu vediatu si pre ce-lebrulu barbatu alu Romaniei dlu C. N e g r i si pre compatriotii nostri Dr. Iosifu H o d o s i u si Al. R o m a n u; cesti din urma reintorceau tocma dela Academia din Bucuresci si se aflara in tre-cere in Brasiova.

Zărnesci, 12 Oct. 1869.

Domnule Redactor! Dîu'a de 10 Oct. st. n. a fostu de o însemnată mare pentru locuitorii comunei Zărnesci. Făcia cu alte comuna această se pôte mandri, ca a adosu contingentulu seu pre alteriulu patriei si naționei. Devotatiunea cea exemplaria a unui Baiu, carele a fostu apostolulu desceptărei si luminărei româniloru, nu numai a celor din țier'a Bârsei si a Oltului, vorbindu in limbajulu poporului, ci pâna si alu celor de prin mijloculu Transilvaniei, ascēpta numai o péna dibace, care sa scie apretiu meritele lui si cá unu semnu de pia memoria se dea in mân'a generatiunei presente biografi'a acelu barbatu, carele n'a pregetatu a duce pre copii la scôla chiaru si fără voi'a parintiloru lor. Ddieu a si binecuvântatu ostenețele sele, căci pre lângă alti nenumerați barbati, comun'a noastră insasi datorēza zelului acelu'a pre Ilustrățiile sele: Aldulēnu si Branu de Lemenyi; apoi propasindu comun'a in directiunea acēst'a astadi mai numera inca 2 protopopi, vre-o 8 profesori; preoti, juristi si chirurgi, cari toti facu onôre comunei, si care sub demnii barbati protop. Metianu si parochulu I. Comsi'a, progresēza pre di ce merge.

Amu inca a inregistră aci si o fapta nobila a unui adevratu fiu si parinte alu acestei comune. Sânti'a S. parintele Bartolomeiu Baiulescu, urmandu vocei Pastoriului parasi acēsta comuna si dupăce acumu remase definitivu in Brasiovu, veni in 10 Oct. la fostii sei parochieni, căci todeuna lau iubitu si doritu, spre a-si luă adio. O ocaziune acēst'a, carea bine folosita lasa in inim'a poporeniloru rezultate nesterse. Acestea ar trebui folosite la noi Romanii cu atata mai multu căci in lips'a altoru asociatiuni, venimur raru in atingere cu mas'a poporului. S. s. folosi acea ocaziune, căci după ce seversi insusi s. liturgia, fiindu biseric'a plina de ascultatori, rostii o cuvintare fôrte potrivita si plina de invetiaturi. Arată adeca fondatoriloru, ca ei treboie sa faca mai multu că parintii lor; ca tempulu de astadi cere mai multa cultura, carea se pôte castigă numai prin scôla; ca treboie a imbrătisă cu tōta diligenț'a mestesiugurile; ca treboie a se iubi si ajutā unii pre altii.

Scia insa zelosulu parinte, ca multe se vorbescu, putiene se facu; sciea ca se tienu mai pre susu faptele, decâtu vorbele si asiă si s. s. incoronă faptele sele de pâna acum punendu basa la o fundatiune, prin aceea ca a daruitu comunei o parte de munte cu venitu anuale de 10 fl. v. a., cu aceea conditiune, că din venitul acelu sa se premieze, tinerulu celu mai bunu, care va invetiă vre-o meseria.

Cu aceste a-si fi gat'a, deca simtiulu meu de recunoscentia mi-aru concede a retacē alte fapte ale acestui zelosu parinte, nu pentru ca a-si fi asiă de cutezantu, a-lu laudă publice, ceea ce insusi s. s. n'aru aprobat, ci mai multu cu acelu scopu, că sa imiteze si altii cari pōrtă sublimulu nume „parinte“.

Deci dati-mi voia, dle red. dintre cele multe fapte ale meritului barbatu a mai insiră unele aci.

Cunoscu pre sânti'a sea mai bine de 15 ani. Inca pre la 1853 eramu invetiăcelulu s. s. Atunci in cas'a sea, cu lemnele sele, fără nici unu salariu in decursu de mai multi ani s. s. invetiă pre fiii comunei acestei' ABC, scapându numai sub densulu de adi buche. De-si petrecu numai scurtu tempu in Zărnesci, totu-si faptele sele li pastrēza in memori'a crestiniloru de aici o placuta suvenir. In anul 1857 trecu că preotu la cetatenii Brasiovlui, lasându in urma-si mormentele parintiloru sei, surorii, rudeni si tōte banurile sele. Caus'a, pentru care eră chiebatu, a fostu unic'a in feliulu seu, țiera încātu a coresponsu si aici chiețmărei sele, dovedesce știm'a, de care se bucura la dnii Brasioveni, si repetit'a alegere unanima de preotu alu lor, cari voru fi sciindu si mai multe fapte ale sele, decâtu mine. In Brasiovu desvoltă si mai multa activitate. Sf. s. fu denumitu catichetulu alu studentiloru si copileloru dela scôlele streine, si precându respec. caticheti de mai nainte implinēu acestu oficiu după cum le iertă impregiurările, s. s. cu cea mai mare punctualitate inmultu numerulu oreloru pentru predarea religiunei pâna la 10 ore pre septamăna. D. protop. Baracu convingendu-se de zelulu parintelui Baiulescu, face aretare despre acēst'a la consistoriu, carele si laud a pre Sf. s.

Mi-ar placē a cercă si alti preoti acea greutate unde catichetulu are de a face cu elevi de prela 2 gimnasii streine, cu o multime de clase. Mi-ar plecē cându, celu putienu in comone, care nu potu dotă după cuviintia pre unu invetiatoru harnicu, si nu suntu claditi bune de scôla, preotulu aru face din cas'a sea scôla si aru educa pre fiii poporeniloru sei, atunci a-si crede ca ei că urmatori ai lui Christosu, au intielesu cuvintele lui „lasati pruncii sa vina la mine.“

Că totu de-un'a si astadi cas'a sf. s. e deschisa tuturor calatoriloru, sufletulu aplecatu a consiliă, a consolă, a imbarbată; mân'a si o deschide bucuros spre a ajută; este cercetatu de toti barbati renumiti, care impregiurare tocmai, dovedesce, ca merita numele de „parinte“. Pōte ca nici unu teneru, care a absolvatu in Brasiovu, n'a imbrătisiatu o cariera, fără de a se consultă mai întâiu cu sf. s.; pre multi s'ajutatu insu-si, țiera cându nu s'a mai potutu a efectuatu ajutōrie dela alii prin colecte si alte mijloce; ba sciu, ca numai prin staruint'a sf. s. la consilierulu scôlei de atunci dr. Vasicio, au capetatu unii tineri stipendii pentru de a studiă pedagogia la institute streine renumite, stipendii, de cari români mai nainte n'au sciutu si nu le-au folositu.

Adevratulu parinte n'a remasū datoriu nicisiri si nici unu omu cu servitiulu. Scimu toti, ca in timpulu colerei, comand'a militare din Brasiovu, si-a tinentu de datorintia, ai esprimă publice multumit'a, pentru servitiulu facutu militiei in timpulu acelu, cându ceilalti preoti se retragē, si se ferēu de ori si ce contactu cu morbosii. — Deschiderea si sustinerea scôlei de dominec'a pentru toti, cei ce voescu a invetiă sa scrie si cetesca vorbesce destulu de chiaru contra celor'a, cari singuri inca n'au incercat' a face ceva. Nici jurnalistiloru nu le-a remasū datoriu, dovedă despre acēst'a articoli scrisi parte in „Albin'a“, parte in „Telegr. Rom.“ sub titlu Brasiovu si „de sub Predealu.“

Apoi in fine si pre câmpulu literaturii noastre, încātu l'au iertatu impregiurările, a datu fructulu seu; voiu sa amintescu, ca a ascerntu Esc. Sele unu manualu estrasu din tōte canōnele Pidalionului; unu manualu pentru catichisatiune si o traducere romăna a unui catichismu nou din limb'a grēca de josu, in urm'a căror'a s'a laudatu activitatea sea. In adeveru nu este meritu, cându cineva face peste datori'a sea mai multu, fără nici unu scopu egoisticu? si ore nu treboie recunoscutu acēst'a, cu atata mai vartosu, căci astfelu de barbati suntu rari la noi români.

Noi Zărnescenii, in dorimū sanatate inca multi ani, li multamimū pentru povetiēle ce ni le-a datu in timpulu petrecerei sele in mijloculu nostru, li multamimū pentru fundatiunea din 10 Oct. cununa meriteloru sele de pâna acum'a, prin care a datu impulsu omeniloru de a se ocupă si cu meseriele, si dorindu că sa ne cerceteze mai adescori; lu asigurămū, ca noi nu l'u vom uita.

Garoiu.

Romania.

Parisu, 9 Octombre. I. S. Domnitoriulu Romaniei a datu astadi o serie de audientie la mai multe persōne insemnate din lumea politica si din presa, cari au manifestatu dorint'a de a face cunoscentia suveranului romăniloru si a-i presentă omagiile lor.

Dela trei, inaltimea sea, acompaniatu de oficerulu de ordonantia, alaturatu de persōna sea, a visitatu mai multe corosități ale Parisului si intre cele alte espositiunea industrială, palatulu espositiunei din Câmpii-Elisei, unde inaltimea sea a avutu ocaziunea de a admiră mai multe producte si a face numeroșe țarguiri.

Parisu, 10 Octombre. Inaltimea Sea acompaniatu de agentulu Romaniei si de suit'a sea, s'a dusu astadi diminetia cătra diece ore la capela romăna si a asistatu la servitiulu divin, cum si la te-deumululu cântatu in onōrea sea. Tōta coloni'a romăna, aflata in Parisu, s'a grăbitu a se duce, pentru că sa presinte omagiile sele celui dintăiu principe Domnitoriu alu Romaniei, căru a fostu datu se viziteze acēsta capela dela fundatiunea ei. Terminându-se ceremoni'a religiōsa, au fostu presentati Inaltimei Sele la capela chiaru toti bursierii guvernului romănu, cari facu studiile lor

in diferite scoli din Parisu, si a aflatu pentru fiecare din trensi unu cuventu de incuragiare si soliditudine. Agentulu a presentatu apoi mai multe persōne din coloni'a romăna, cari doreau sa esprime omagiile lor Inaltimei Sele. La 12 ore fără unu quartu, principele a parasitu capela, in aclamatiunile tuturor asistentiloru, si s'a intorsu la otelulu seu. I. S. va dá astadi audientia dela amēdi pâna la patru ore numeroșelor persōne, apartinendu la tōte clasele societății, cari au solicitatu onōrea de a fi presentate I. Sele. După aceea va face pōte o escurssiune in giurulu Parisului.

(Monitoriulu).

Varietăți.

*. Dela inceputulu lunei Octomvre, fōi'a „Curierulu de Iassi“ din Romania va aparē de doue ori pre septamăna: Joi'a si Duminec'a. Fōi'a „Curierulu de Iassi“ este unu simplu buletin, si publica tōte cele petrecute in țiera si din strainatate fără comentare; pre lângă aceste se ocupa multu cu partea economica prin publicarea pretiurilor curente din porturile si tergurile Romaniei etc. Pentru amusamentulu lectoriloru, sub rubric'a de Varietăți, se gasescu diferite articule instructive si umoristice.

Anunciurile publicate in fōi'a „Curierulu de Iassi“ gasescu cea mai mare respandire.

Pretiuulu abonamentulu este pentru Iassi: pre 3 luni 3 lei 50 bani, pre 6 luni 7 lei noi, pre 12 luni 14 lei noi; pentru districte: pre 3 luni 4 lei noi, pre 6 luni 8 lei noi, pre 12 luni 16 lei noi. Pentru Austria si Germani'a: Pre siēse luni, 5 florini hărthia.

Abonamentele se facu in Iassi la Tipografi'a Junimea, casele Bancei, țiera in districte la biurourile postale. Costulu abonamentulu din districte se primescu in timbruri de posta.

(13—2) Concursu.

Pentru ocuparea posturilor de invetiatori la scôlele confesiunale gr. or. din protopop. Lupsiei se deschide concursu, cu emolumentele următorie:

- Bedeleu cu salariu de 100 fl. v. a lemne si cartiru.
- Cacova-Erii 100 v. a. cartiru si lemne.
- Posiaga de josu, (fl. ? R.) cartiru si lemne.
- Selciva de josu, 90 fl. cartiru si lemne.
- Vidolmu, 60 fl. 8 ferdele grău, 70 fontu brândia seu slanina cartiru si lemne.
- Lunca, 60 fl. v. a. 8 ferdele grău, 50 fontu brândia, slanina cartiru si lemne.
- Potsiaga de susu 80 fl. v. a. cartiru si lemne.
- Sias'a Lupsiei, 100 fl. v. a. lemne, si cartiru.

Doritorii de a ocupă aceste posturi, au a-si asterne petitiunile lor la scaun. prot. a Lupsiei pâna la 15 Octombre prevediute cu atestatu de boțezu 1. ca suntu de rel. gr. or. 2. ca au studiatu pedagogia, 3. ca au moralitate nepetata, si 4. ca sciu cantările bisericesci.

Offenbai'a 25 Sept. 1869.

Nicolau Fodorēnu,
Adm. protop. gr. or. a Lupsiei.

Nr. 91—1869.

EDICTU.

An'a Dimitrie Tintea din Seliste maritata Nicolau Micleusiu din Tilisc'a, sub datulu si nr. de fatia au inaintatu la forulu matrimoniale subscrisu actiunea sea prin carea din motive canonice cere a fi de totu despartita de numitulu ei barbatu Nicolau Micleusiu. De ore-ce insa acum numitulu Nicolau Micleusiu absentēza din patria mai multu că de șapte ani fără a se sci loculu aflărei si petrecerei lui, acelu se insarcinēza prin acēst'a, că in terminu de unu anu sa se presentēdie inaintea acestui foru matrimoniale, pentru ca la din contra, si in absentia lui, se voru otari in procesulu de fatia, celo de lege prescise.

Sabi 30 Sept. 1869.

(14—1) Forulu matrim. gr. res. alu protopopiatului tract. Săbiului I.